

MƏDƏNİ İRSİN
QYRƏNİLMƏSİNƏ KÖMƏ
İCTİMAİ BİRLİYİ

GƏNCLƏRİN İI BEYNƏLXALQ MƏDƏNİ İRS VƏ TURİZM FORUMU

01-02 fevral 2016
Bakı, Azərbaycan

2nd INTERNATIONAL YOUTH FORUM OF CULTURAL HERITAGE AND TOURISM

1-2 February 2016
Baku, Azerbaijan

Tezislər kitabı | Abstract book

Hazırlayan - Edited by
Dr. Fariz Xəlilli

TÜRKİYE’DE TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARININ KORUNMASI MEVZUATINA İLİŞKİN TARİHSEL SÜREÇ

Pınar ATALAY

*Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü*

Türkiye, binlerce yıllık bir geçmişe dayanan, zengin uygarlıkların yaşandığı bir ülke olarak, tarihi ve kültürel çevrenin korunması konusunda evrensel sorumlulukları yüksek olan ülkelerin başında gelmektedir.

Tarihi ve kültürel değerlerimiz, doğal varlıklarımız, sadece bize geçmişten kalan bir miras değil, daha da önemlisi mutlaka gelecek nesillerimize ulaştırmamız gereken emanetlerdir.

Bu emanetleri korumak ve geliştirmek bir zorunluluk, bunun gereği olan her türlü önlemi almak da bir toplumsal sorumluluktur.

Kültürel ve doğal değerlerin korunması, çevre, kentleşme, insan hakları, hukuk, mimarlık ve planlama gibi pek çok konuyu aynı anda ilgilendiren ve çok boyutlu ele alınması gereken kapsamlı bir konudur.

Korumaya yönelik faaliyetler ülkemizde ciddi anlamda 19. yüzyılda ele alınmaya başlanmış ve bu alandaki bilimsel çalışmalar Cumhuriyetin ilanından sonra hız kazanmıştır.

19. yüzyılın ortalarında eski eserlerin toplanması konusunda Sultan Abdülmecit’in teşvikiyle çeşitli vilayetlere genelgeler gönderilmiştir. Bu genelgeler sonucu; 1846 yılında Fethi Ahmet Paşa tarafından toplanmaya başlanan eski eserlerle; 1869 yılında Aya İrini’de, Müze-i Hümayun adı ile İmparatorluğun ilk müzesi kurularak, bu eserler Mecma-i Asar-ı Atika ile Mecma-i Asar-ı Esliha olarak düzenlenmiştir.

Türkiye’de kültür varlıklarının korunmasına yönelik ilk yasal düzenleme olan “Asar-ı Atika Nizamnamesi”; 1874 ve 1884 yıllarında yeniden düzenlenmiş, en geniş anlatımına 1906 tarihinde ulaşmış ve çağdaş hükümler taşıyan bu mevzuat 1973 yılına kadar kullanılmıştır.

Bu düzenlemelerle; Osmanlı İmparatorluğu Döneminde tarihi ve kültürel yapılara karşı bilinçli kurumsallaşma başlamış ve bu yaklaşım Cumhuriyetin ilk yıllarında birçok kültür varlığının yeni işlevlerle kullanılmasını gerekli kılmıştır.

1973 yılında Cumhuriyet döneminin ilk eski eserler yasası olan, kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bakımı ve değerlendirilmesine ilişkin çağdaş kavram ve yaklaşımları içeren, yeni tanımlar getiren ve kurumsal düzenlemeleri oluşturan 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanununun değişen ihtiyaçlara cevap vermemesi sonucunda, 1983 yılında 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Türkiye’de taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin iş ve işlemler halen bu Kanun çerçevesinde yürütülmektedir.

HISTORICAL PERSPECTIVE ON THE IMMOVABLE CULTURAL PROPERTIES PROTECTION LAW IN TURKEY

Pınar ATALAY

*Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism
General Directorate for Cultural Heritage and Museums*

Thousands of years of history and with its rich civilization, Turkey imposes universal responsibility to protect the cultural environment.

Historical and cultural values are not just belong to us. More importantly, they are required to move into the future.

This is an obligation to protect and enhance trust, it is also necessary to take every precaution with a social responsibility.

Protection of cultural and natural values need to be addressed in a comprehensive and multi-dimensional issue and a concerns of many disciplines such as environmental science, urbanization, human rights law, law, architecture and urban planning.

Activities relating to the protection of cultural property has begun to be addressed in earnest in the mid-19th century. Scientific studies on this issue has gained momentum with the proclamation of the Republic of Turkey.

In the middle of the 19th century, the circulars were sent to the provinces for the collection of antiquities by the encouragement of Sultan Abdülmecid.

As a result of these circulars, antiquities had started to collect since 1846 by Fethi Ahmet Pasha. With this antiquities, the first museum of the Ottoman Empire has established at St. Irene. This museum is arranged in old weapons and antiquities.

The first legal regulation, “Asar-i Atika” was for the conservation of cultural heritage in Turkey”. It was reorganized in 1874 and in 1884. It was reached the widest expression in 1906.

With this legislations; conscious institutionalization began against antiquities in the Ottoman Empire. Immovable antiquities had started to use the new function in the first years of the Republic of Turkey. The Antiquities Law including the protection, maintenance and repair of cultural heritage and natural properties, remained in force to 1973.

In 1983, Law on the Conservation of Cultural and Natural Property initiated for use as a result of responding to the changing needs.

Operations related to the protection of cultural property in Turkey is currently being conducted in the framework of this Law.

AZƏRBAYCAN MÜASİR İNCƏSƏNƏTİNDƏ MÖVCUD OLMUŞ ART-QRUPLAR

Məhbarə Abbasova
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

Azərbaycanın müasir incəsənət tarixində çoxşaxəli yaradıcılıq diapazonuna malik bir sıra art-qruplar olub. Yaradıcı qrupların iştirakçılarının fəaliyyəti müxtəlif istiqamətləri əhatə edir.

“Təsdiq”, “Peykər”, “Labirint”, “Art etc”, “Zamanın qanadları” kimi art-qrupların yaradıcılığı, onların iştirakçı və üzvlərinin müxtəlif performans, video-art, assamblajları hər zaman tamaşaçıların diqqəti ilə dəyərləndirilmişdir.

Tədqiqatın əsas məqsədi müasir Azərbaycan təsviri sənətində “Təsdiq”, “Peykər”, “Art etc”, “Zamanın qanadları” kimi yaradılmış art-qrupların çoxşaxəli yaradıcılığının bədii-estetik xüsusiyyətlərini dəyərləndirmək və elmi şərhini verməkdir. Həmin qrupların müasir Azərbaycan təsviri

sənəti məkanının yaradılması və inkişafına verdiyi töhfələrin bədii-estetik dəyərinin müəyyən olunması gənc konseptual rəssamlar nəslinin formalaşması və inkişafı yolunda mühüm əhəmiyyət kəsb etməklə, milli sənətsünaslığımızın zənginləşməsinə kömək etmiş olardı.

Qarşıya qoyulan məqsəd aşağıdakı məsələlərin həllini tələb edir:

- Art-qrupların yaranmasına zəmin yaradan mühitin müəyyənləşdirilməsi;
- Yaradıcı qrupların nümayəndələrinin əsərlərini öyrənməklə onların ən parlaq nümunələrini təhlil etmək;
- Müasir incəsənət rəssamlarının performans, video-art, assmablaj işlərinin bədii dəyərinin təhlili və onların səciyyəvi cəhətlərini müəyyənləşdirmək;
- Art-qrupların müasir Azərbaycan incəsənətindəki mövqeyini müəyyən etmək;
- Həmin qrupların milli incəsənətimizin formalaşmasında rolunu müəyyən etmək.

Tədqiqatın predmeti Müasir Azərbaycan incəsənətində yaranmış art-qruplar və onların yaradıcılığı, qruplara daxil olan rəssamların əsərlərinin məna-məzmun, kontekst, dəst-xətt göstəriciləri təşkil edir. Tədqiqatın obyektini isə art-qruplara daxil olan rəssamların əsərləri, instalyasiya, təqdimatları təşkil edir.

Hazırkı tədqiqat milli sənətsünaslıq tarixini genişləndirərək Azərbaycan incəsənətinin ümumi inkişafında bir vaxtlar fəaliyyət göstərən art-qrupların rolunu, yerini və təzahür formalarını müəyyən edir.

ART GROUPS EXISTED IN THE MODERN AZERBAIJANI ART

Mehbara Abbasova
Azerbaijan State University of Culture and Arts

In the history of modern art of Azerbaijan, there were several art groups with a wide range of creativity. Activities of the participants creative groups covers different industries.

Activities of such art groups as “Tyasdig”, “Peykar”, “Labyrinth», «Art etc», «Wings of Time”, a variety of performances, video art, assemblages

of the participants and members of these groups has always evaluated by the audience attention.

The purpose of this study is to evaluate the artistic and aesthetic quality of comprehensive activity created in Azerbaijani modern art of art-groups and give them a scientific justification. As well as the definition of artistic and aesthetic values of the art groups in the creation and development of the space of contemporary art of Azerbaijan, its huge role in the formation and development of the younger generation of conceptual artists.

The article touched upon the following points:

Defining the environment led to the creation of art groups; examining the work of the creative team analyzed vivid examples; analyzed the artistic modes of expression and values identified by their characteristic features; determined the position of art groups in the contemporary Azerbaijani art and their role in the formation of national art.

The subjects of the study are created in the modern art of Azerbaijan art groups and their activities; value, context, indicators distinctive style in the works of artists. And the object - works, installations, presentations of members of the group of artists.

This study, expanding the national history of art, defines the role, place and form of expression once existed in the Azerbaijani art of art-groups.

ОБЩЕСТВО И КУЛЬТУРА

Саида Зохранова
Российский информационно-культурный центр
Посольство России в Азербайджанской Республике

Культура есть результат творчества человека в различных сферах его деятельности. Состояние общества в целом зависит от культурного уровня его членов. Соответственно двум Основным сферам человеческой деятельности существуют понятия материальной и духовной культуры. При изучении культуры действительно не удается

провести четкого разграничения между сферами материальной и духовной деятельности человека, так как они тесно связаны между собой. Наконец нельзя забывать, что памятники культуры прошлого - это достояние культуры будущего. Культурное наследие является важнейшей формой, в которой выражается преемственность в историческом развитии общества. Реальным содержательным каркасом туристского потенциала Российской Федерации являются более 500 городов, обладающих статусом «исторического города»; более 160 музеев-заповедников и музеев-усадеб, не говоря уже о сотнях старинных дворянских усадьбах XVII-XIX вв. и тысячах памятников истории, искусства, археологии, музеях различной направленности и тематики. Российско-азербайджанские связи в области культуры и образования развиваются очень давно. Первые труды азербайджанских авторов на русском языке стали появляться в XIX веке. Еще до революции публиковались оригинальные сочинения на русском, принадлежавшие перу Исмаил-бека Куткашенского и Юсиф-Везира Чемаземинли. Большим поборником распространения русского языка среди азербайджанского населения являлся драматург Мирза Фатали Ахундов. В декабре 2006 года принята межгосударственная Программа сотрудничества в гуманитарной сфере. В 2005 году прошел Год Азербайджана в России, а в 2006 году — Год России в Азербайджане, в рамках которых в обеих странах проведено 110 мероприятий. В Вузах России по государственной линии получают образование азербайджанские граждане. В вузах Азербайджана на русском языке получают образование свыше 15 тысяч студентов. В Азербайджане действуют 50 русскоязычных печатных изданий и 10 информационных агентств. В 2008 году в Баку открыт филиал МГУ им. М. В. Ломоносова. А в 2001 году в Баку был установлен памятник А. С. Пушкину к 10-летию независимости Азербайджана. Посольством России учреждена и ежегодно вручается Литературная премия посольства России в Азербайджане. Также посольство проводит множество мероприятий (олимпиад по русскому языку и литературе, творческих вечеров), совместно с Российским информационно-культурным центром.

CƏMIYYƏT VƏ MƏDƏNİYYƏT

Səidə Zöhrabova
Rusiya səfirliyi, Rusiya İnformasiya və Mədəniyyət Mərkəzi

Mədəniyyət fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində insan yaradıcılığının nəticəsidir. Bütövlükdə cəmiyyətin ümumi halı dövlət üzvlərinin mədəni səviyyəsindən asılıdır. Buna görə, insan fəaliyyətinin iki əsas sahəsi, maddi və mənəvi mədəniyyət anlayışları var. Yaxından bağlılıq kimi mədəniyyətinin öyrənilməsi, həqiqətən, insan fəaliyyətinin maddi və mənəvi sahələrdə arasında aydın fərq çəkə bilməz. Nəhayət, keçmişin mədəniyyət abidələrini unutmaq olmaz ona görə ki, onlar gələcəyin mədəni irsidir. Mədəniyyət irsi cəmiyyətin tarixi inkişafının davamlılıq ifadəsinin mühüm formasıdır. Rusiya Federasiyasının turizm potensialının real mənalı çərçivəsində “tarixi şəhər” statusuna malik 500-dən çox şəhərlər var; 160-dan çox muzey, park və muzey evləri, köhnə nəcib əmlakın XVII-XIX əsrlərdə yüzlərlə qeyd etmək olar, incəsənət, arxeologiya abidələri, müxtəlif növ və mövzular. Mədəniyyət və təhsil sahəsində Rusiya-Azərbaycan münasibətləri uzun müddət əvvəl inkişaf edir.

Rus Azərbaycan yazıçılarının ilk əsərləri XIX əsrdə görünməyə başlayır. Hətta inqilabdan əvvəl İsmayıl Bek Kutkashenskinin və Yusif Vəzir Çəmənəminlinin qələmindən rus dilində orijinal əsərləri dərc olunur. Azərbaycan əhalisi arasında rus dilinin böyük təbliğatçısı dramaturq Mirzə Fətəli Axundov idi. 2001-ci ildə Bakıda Azərbaycan müstəqilliyinin 10 illiyinə həsr olunmuş Aleksandr Puşkinin abidəsi qurulmuşdur. Dekabr 2006-cı ildə humanitar sahədə əməkdaşlığın dövlətlərarası proqramı qəbul edilmişdir. 2005-ci ildə Azərbaycan ili Rusiyada, 2006-cı ildə Azərbaycanı Rusiya ili, və iki ölkədə 110 tədbirlər keçirilib. Dövlət xətti üzrə Rusiyada ali təhsil Azərbaycan vətəndaşları alır. Azərbaycanın universitetlərində rus dilində 15 minşagird təhsil alır. Azərbaycanı rus dilində 50 nəşr və 10 informasiya agentliyi var. 2008-ci ildə M.V. Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının açılışı olub. Azərbaycandakı Rusiya səfirliyinin Ədəbiyyat Mükafatı təsis olunmuş və hər il yazıçılara

təqdim olunur. Səfirlik həmçinin Rusiya İnformasiya və Mədəniyyət Mərkəzi ilə birgə bir çox tədbirlər keçirir (rus dili və ədəbiyyatı Olimpiadası, yaradıcılıq gecələri və s.)

MİSİR VƏ AZƏRBAYCAN ARASINDA MƏDƏNİ ƏLAQƏLƏRİN DÜNƏNİ, BUGÜNÜ VƏ SABAHİ

Əhməd Sami Elaydi

Misir mədəniyyət və təhsil əlaqələri mərkəzi

Misir Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini tanıyan ilk ölkələrdən biri olub. Misir və Azərbaycan arasındakı münasibətlərdə qədim tarixə malik olan mədəni əlaqələrin də xüsusi yeri var. Müstəqilliyin əldə edilməsindən ötən müddət ərzində artıq iki ölkə arasında elmi əlaqələr xeyli genişləniib, tələbə və müəllim mübadiləsi həyata keçirilib.

Son zamanlar Misir və Azərbaycan arasında elmi və mədəni əlaqələrin genişlənməsi diqqəti cəlb edir. Azərbaycanla Misiri bir-birinə yaxınlaşdıran amil İslam dini amili, ərəb dili və bu dil əsasında yaranan ümummüsəlman mədəniyyətidir.

Belə ki, ərəbdilli ümummüsəlman mədəniyyətinin, elminin, ədəbiyyatının, incəsənətinin meydana gəlməsində və inkişafında bütövlükdə müsəlmanların o cümlədən, azərbaycanlı türklərin də xidməti böyükdür. Qədim tarixi köklərə malik olan Azərbaycan-Misir əlaqələri gündən-günə çiçəklənir. Bu əlaqələr təkcə siyasi, iqtisadi sahələrlə məhdudlaşmır, eyni zamanda mədəniyyət sahəsini də əhatə edir. Etiraf etmək lazımdır ki, Misirlə Azərbaycan arasındakı mədəni əlaqələr qurulduğu andan davamlı inkişafın şahidi olub. Misirlə Azərbaycan arasındakı mədəni əlaqələrin bariz nümunələrindən biri də Bakıda Misir Mədəniyyət Mərkəzinin fəaliyyətə başlamasıdır. Bu, Azərbaycanda ilk və bəlkə də yeganə ərəb mədəniyyət mərkəzidir. Mərkəz fəaliyyətə başladığı dövrdən Ərəb mədəniyyətinin bu ölkədə tanınmasında böyük rol oynamaqla yanaşı, Misirlə Azərbaycan arasında mədəni-elmi əməkdaşlıq işində canlı bir körpüdür.

CULTURAL RELATIONS BETWEEN EGYPT AND AZERBAIJAN (YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW)

Ahmed Sami Elaydy
Egyptian Cultural and Educational Relations Center

Egypt was one of the first countries that recognized the independence of Azerbaijan. Especially cultural relations with ancient history also exist between Egypt and Azerbaijan.

During the period of independence between the two countries scientific relations were developed and exchange of students and teachers was realised.

Lately, expansion of scientific and cultural ties between Azerbaijan and Egypt has attracted attention. Islam, the Arabic language and the common Muslim culture were established on the basis of the Arabic language and are the main factors that connect Egypt and Azerbaijan.

Thus Azerbaijani Turks have great merit in creation and development of common Arab Muslim culture, science, literature and art.

Ancient historical relations between Azerbaijan-Egypt are flourishing day by day. These relationships comprise not only political and economic fields but also cultural sphere.

Cultural relations between Azerbaijan and Egypt witnessed a continuous development since their creation.

One of the obvious examples of cultural relations between Egypt and Azerbaijan is the activity of the Egyptian Cultural Center in Baku.

This is the first and the only Arabic Cultural Center. Center has played an important role in the promotion of Arabic culture in this country since its creation. Cultural center is a vivid bridge in cultural and scientific cooperation between Egypt and Azerbaijan.

OĞUZ RAYONUNUN MULTİKULTURAL ZƏNGİNLİKLƏRİ VƏ MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASINDA ƏHƏMİYYƏTİ

Günəl Baxışova
Azərbaycan Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

Oğuz rayonu Azərbaycanın şimal-şərqində yerləşən, tarixən qədim Alban torpaqlarının şimal müdafiə istehkamı rolunu oynamış qədim tarixə, zəngin mədəni irsə və əsrarəngiz təbiətə malik olan bir diyarıdır. Qədim tarixə malik olması burada aparılan arxeoloji qazıntılar zamanı əldə edilən maddi mədəniyyət nümunələrinə əsasən sübut edilmişdir. Tarixən əlverişli geostrateji məkanda yerləşməsi buranı müxtəlif xalqların pənah gətirdiyi diyara çevirmiş, həmçinin milli azlıqlardan ibarət mozaikə dönməsinə zəmin yaratmışdır.

İndiki dövrdə də Oğuzun bu mədəni zənginliyi yaşamaqdadır. Burada müxtəlif milli azlıqların (xalqların) nümayəndələri yaşayır. Bütün mədəni kimliklər, inanc, dil və mədəniyyətlər, göy qurşağının hər bir rəngi kimi həm tək başına, həm də digər rənglərlə birlikdə var olaraq mənə və bütünlük qazanır. Bu səbəbdən “mədəni fərqlilik” və “mədəni müxtəliflik” cəmiyyət və demokratika baxımından “zənginlik” olaraq qiymətləndirilir.

Bu xüsusiyyətlərinə görə, Azərbaycanın mədəni irsinin zənginləşməsində bu bölgənin də mühüm xidmətləri vardır.

Bu məqalədə Oğuz rayonunun multikultural zənginliklərinə toxunulmaqla yanaşı, bu zənginliklərin qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsinin vacibliyinin önəmi, rayonda yerləşən alban abidələri və digər tarixi abidələrin ictimaiyyətə tanıtılması yolu ilə gələcəkdə burada dini-mədəni və etnik turizmin formalaşmasındakı potensialı vurğulanır.

MULTICULTURAL RICHNESSES OF THE OGHUZ DISTRICT AND ITS IMPORTANCE IN THE PROTECTING OF THE CULTURAL HERITAGE

Gunel Bakhishova
Azerbaijan State University of Culture and Arts

Oghuz is the district which is located in the north-west of Azerbaijan, it has historically played the role of northern fortification of the ancient Albanian territory, it is a land of rich culture heritage and mysterious nature. The ancient history of this region have been proven on the basis of samples of obtained artifacts during the excavation. Historically, according to the geostrategical location of this region has become the refuge of different peoples, as well as pave the way for a return to mosaic of the ethnic groups.

Today Oguz is also preserved its cultural richness. Representatives of different nationalities live here. All cultural identities, beliefs, languages and cultures are gaining the importance and integrity, existing like each color of the rainbow, both together or alone. Therefore, cultural diversity and cultural difference is considered richness by the view of society.

According to these properties this region has an important role in enrichment of the cultural heritage of Azerbaijan.

Multicultural wealth of Oguz region at the same time importance of protecting of this richness and transmission its to the future generations is discussed in this article. By the way of recognizing to the public Albanian monuments and other historical monuments which are located in this region the potential for the formation of religious, cultural and ethnic tourism is emphasized.

TURİSTİK SATINALMA QƏRARINDA MƏNŞƏ ÖLKƏ AMİLİNİN ƏHƏMİYYƏTİ (AZƏRBAYCANLI TURİSTLƏR ÜZRƏ TƏDQIQAT)

Muhsin HALİS
Sürəyya Ədilova
Kastamonu Universiteti, Türkiyə

Hal-hazırda rəqabətin güclü yaşandığı mühitdə müəssisələr müvəffəqiyyətli olmaq üçün istehlakçı davranışlarını və ona təsir edən amilləri yaxşı bilməlidir. Qloballaşan dünyada istehlakçı davranışına təsir edən sosial, mədəni, psixoloji və fərdi amillər ilə yanaşı mənşə ölkə amili də əhəmiyyətli hala gəlmişdir. Bu, hər sənayedə olduğu kimi turizm sənayesində də satınalma davranışlarına təsir etməkdədir. Bu tədqiqatda əsas məqsəd Azərbaycan vətəndaşlarının turistik satınalma qərarlarında mənşə ölkə amilinin əhəmiyyətinin müəyyənləşdirilməsidir. Bu istiqamətdə araşdırmanın toplusu (populyasiya), Azərbaycanın paytaxtı Bakıda yaşayan 16 yaş üzəri insanlardan ibarətdir. Bu məqsədlə edilən anket tətbiqində, ədəbiyyat araşdırması ilə toplusunun yerli və xarici turist məhsullarına qarşı münasibətini müəyyənləşdirən, bununla yanaşı Shimp və Sharma tərəfindən etnosentrizm ölçül-məsi üçün hazırlanan ölçülər istifadə edilmişdir. Qiymətləndirmədə 400 anket təhlil edilmişdir. Təhlildə tezlik-faiz paylanması, hipotez testi üçün müstəqil T-test, ANOVA və Faktor analizi istifadə edilmişdir. Məlumatların təhlili ilə əldə edilən nəticələrə görə, yerli turistik məhsullara nisbətən xarici turistik məhsullara qarşı münasibət daha müsbət olub, bu münasibət demoqrafik xüsusiyyətlər baxımından fərqlilik göstərmir. Bundan başqa, iştirakçıların az ilə orta arasında etnosentrik səviyyəyə sahib olduqları müəyyənləşdirilmişdir.

**IMPORTANCE OF FACTOR COUNTRY OF ORIGIN IN
TOURISTIC PURCHASING DECISIONS
(A RESEARCH ON AZERBAIJANI TOURISTS)**

Muhsin HALİS
Surayya Adilova
Kastamonu University, Turkey

In order to succeed within today's increasing competitive environment, businesses should have succeeded information about customer behavior and factors influence it. In globalised world factor of country origin has been regarded necessarily as well as social, cultural and psychological factors. As other sectors, it affects purchasing habits in tourism sector as well. The main goal of this study is identify importance of the factor country of origin in case of touristic purchasing decisions of Azerbaijani citizens. On the ground of that, over 16 year old people live in the capital of Azerbaijan, Baku, constitute the range of research. In a survey conducted for this purpose, the metrics which developed by Shimp and Sharma ethnocentrism measurements and which identify attitudes to local and foreign touristic products via scanning of terms had been used. While assessment, totally 400 surveys had been appired. At the analysing stage, frequency-percentage, independent T-test for hypohthesis tests, ANOVA and Factor analysis test model had been utilised. According to the results extracted from data analysis, compared to foreign touristic products, more positive attitudes toward local products had been witnessed and in terms of demographic diversity, these attitudes had been differed. In addition, participants had owned low or mid level ethnocentric profile.

AZƏRBAYCANIN GƏGƏLİ KƏNDİNDƏ KƏND TURİZMİNİN İNKİŞAF PERSPEKTİVLƏRİ

Aidə Məlikova
MİRAS Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyi,
Azərbaycan

Son illər ölkəmizdə turizm sektoru sürətlə inkişaf etməkdədir. Əsasən kənd, idman, konqres turizminin yayıldığı ölkəmizdə, kənd turizmin daha geniş vüsət alması üçün bir çox imkanlar vardır. Kənd turizmi həm də mədəni turizmin inkişafına zəmin yaradan turizm növlərindən biridir.

Layihəni hazırlamaqda əsas məqsəd sosial təminatın nisbətən az olduğu kəndlərdə kənd turizminin inkişaf etdirilməsi, yeni iş yerlərinin açılması və bütün bunlarla yanaşı, hər kəndin, bölgənin adət-ənənəsi, mədəniyyəti, mətbəxi və s. tanıtılmasıdır.

Layihənin həyata keçirildiyi Ağsu rayonunun Gəgəli kəndinin tarixi keçmişi zəngindir. 1862-1863-cü ilə aid arxiv sənədlərində Şamaxı qəzasının Xançoban dairəsinə daxil olan, 70 ailəlik nüfusa malik Gəgəli obasının adı verilir. Bəzən Axtaçı Gəgəli oykoniminə də rast gəlinir. Yarımköçəri həyat sürən bu oba tarixən Şirvanın siyasi hadisələrində fəal iştirak etmişdir. XX əsrin əvvəllərində oturaq həyata keçdikdən sonra Gəgəlinin əhalisi sürətlə artmış və Ağsunun ən böyük kəndlərindən birinə çevrilmişdir.

Layihə çərçivəsində kənd sakinləri ilə sorğu aparılmış, ümumilikdə zəif, üstün cəhətləri araşdırılaraq, mövcud imkanlar qiymətləndirilmiş, çatışmayan tərəflər yazılaraq, SWOT analizi aparılmış və təkliflər hazırlanmışdır. Bu layihənin davamlılığını təmin etmək üçün baş tutacağı halda gələcəkdə pilot layihə şəklində digər kəndlərdə də tətbiq edilə bilər.

DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF RURAL TOURISM IN GAGALI VILLAGE OF AZERBAIJAN

Aida Malikova
*MIRAS Social Organization in Support of Studying of
Cultural Heritage, Azerbaijan*

Tourism sector has been fastly developing last years in our country. There exist a lot of opportunities for developing rural tourism in the country where mainly rural, sport and congress tourism are widespread. Rural tourism is one of the tourism types creating circumstance for cultural tourism development.

The purpose of the project is to develop rural tourism in the villages with poor social provision, to open new working places and along with that recognize traditions, culture, cuisine of every village and the region.

Gagali Village of Agsu region chosen for this project differs for its specific peculiarity. In 1862-1863 archives, Gagali abode which was included to Khanchoban part of Shamakhi region and embraced 70 families is mentioned. In early 18-19th century this abode is considered a part of Akhtachi abode. This region with semi-nomadic life style took part actively in in political life of historical Shirvan. The population of Gagali village grew fastly after sedentary lifestyle in early 20th century and it became one of the largest villages of Agsu.

Within the project there was held a survey with the village settlers. Positive and negative features of tourism were studied generally in the village, current opportunities are estimated and shortcomings were noted. SWOT analyses was held as well and the proposals were worked up.

In case this project is realized it will be as a pilot project in the future in other villages for provision of this project.

CULTURAL HERITAGE PROTECTION IN HUNGARY

Noémi Böröczki

Prime Minister's Office, Cultural Heritage Department, Hungary

Cultural heritage protection and management in Hungary deals with the protection of tangible items of heritage (archaeological heritage, monumental values, cultural goods, national memorial sites, historic memorial sites).

The protection and promotion of cultural heritage is a shared task between the Ministries, the background institution, the museums, local governments, other organizations and the owners. The Prime Minister's Office is undertaking the tasks related to drafting and issuing legislation on the field of cultural heritage and supervises the governmental background institution for tangible cultural heritage, the Gyula Forster National Centre for Cultural Heritage Management.

In Hungary, cultural heritage assets are protected and regulated by laws or government decrees. The country also ratified many conventions of international organizations (UNESCO, Council of Europe).

It is more and more important to recognise the role of cultural heritage in economic development (heritage assets as resources). The role of tourism in the use of economic potential of cultural heritage is very important considering, that heritage tourism generate revenues, has social aspects, influences the development of other activities related to tourism and it can also contribute to the socio-economic development of a whole country or even a bigger region. Cultural heritage has an important economic impact, as an integral part of the creative sector, because it constitutes as a powerful driving force of inclusive local and regional development, supports sustainable rural and urban development, generates employment.

For the maintenance of built cultural heritage, income generation becomes more important, not only for profit-making, but for improving revenue/expenditure rates, reducing need of government funds, creating a possibility for independent operation. It is an essential goal to achieve and support the self-sustainable ability of developments in the long

term. Launch of different national heritage development programmes, initiatives can contribute to increase the attractiveness of a site, stimulate the development of local enterprises and job creations, and improve the quality of life of local inhabitants.

The most significant ongoing national cultural heritage development programs in Hungary are the National Castle Program (2014-2018) and the National Fortress Program. One of the most significant monument conservation and touristic development using a heritage asset is the renovation of building complex Castle Garden Bazaar. The development was not just an authentic restoration of the building complex, new spaces were constructed for new functions and for tourism activities. It was a development of the city itself and its services and this investment was directed at expanding the touristic services of the Hungarian capital, using one of its most outstanding cultural heritage assets.

MACARISTANIN MƏDƏNİ İRSİNİN QORUNMASI

Noémi Böröczki

Macaristan Baş Nazirliyi Mədəni İrsin Qorunması Şöbəsi

Macarıstanın mədəni irsinin qorunması və idarə olunması maddi irs nümunələrinin mühafizəsi deməkdir (arxeoloji irs, monumental dəyərlər, mədəni məhsullar, milli memorial sahələr, tarixi memorial yerlər).

Mədəni irsin qorunması və təbliği nazirliklər, muzeylər, yerli hakimiyyət orqanları, digər təşkilatlar və sahibkarların öhdəsinə düşür. Baş Nazirlik mədəni irslə bağlı qanunvericilik sənədlərini işləyib hazırlayır və sonra o qanun qüvvəyə minir və maddi mədəni irsə nəzarət edən dövlət müəsisəsinin işini nəzarətə götürür.

Macarıstanda mədəni irs nümunələrinin qorunması qanunlarla və dövlət fərmanları ilə tənzimlənir. Macarıstan həmçinin beynəlxalq təşkilatların (UNESKO, Avropa Şurası) konvensiyalarını təsdiqləyərək yerinə yetirir.

Mədəni irsin iqtisadiyyatda mühüm rolu vardır (resurs olaraq). Belə ki, turizmin mədəni irsin iqtisadi potensialında tətbiqi o cəhətdən vacibdir ki, irs turizmə gəlir gətirə bilir, ictimai aspektlərə malikdir, turizmlə bağlı

fəaliyyətin inkişafına təsir göstərir, bütünlükdə ölkənin və ya böyük regionun sosial-iqtisadi inkişafına töhfəsini verir. Mədəni irs yaradıcı sektorun ayrılmaz hissəsi olduğundan, mühüm iqtisadi təsirə malikdir və bu yerli və regional, şəhər və kəndin inkişafını təmin etməklə, işsizlik məsələsinin həll olunmasına yol açır.

Macarıstanın ən mühüm davamlı milli mədəni irs inkişafı proqramı-Milli Qala Proqramı (2014-2018) və Milli Qüllə Proqramıdır. Ən mühüm abidə konservasiyası və mədəni irs nümunələrinin tətbiq olunması ilə turistik inkişaf modeli Qala Qarden Bazar bina kompleksinin yenidən qurulması ilə başlamışdır. İnkişaf yalnız binanın orijinal bərpasında deyildi, yeni funksiyalı və turizm məqsədilə yeni yerlərin açılması təmin olunmuşdu. Bu, özlüyündə şəhərin inkişafı, xidmətlər demək idi. İnvestisiya burada Macarıstanın paytaxtında onun ən əhmiyyətli və məşhur mədəni irs nümunələrinin istifadə olunması ilə turist xidmətlərinin genişləndirilməsinə yönəldilmişdi.

MUZEYLƏRİMİZ TURİZM OBYEKTİ KİMİ PROBLEMLƏR VƏ HƏLLİ YOLLARI

Səbinə Babayeva
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti

Turizm ölkədaxili və beynəlxalq səviyyədə iqtisadi, mədəni və sosial istiqamətli bir fəaliyyət olub ölkənin iqtisadi və sosial-mədəni inkişafına çox istiqamətli köməyi olan bir sektordur. Tarixi-mədəni irsimizin və mədəni potensialın beynəlxalq standartlara uyğun qorunması, onların muzeylər vasitəsilə geniş miqyasda təbliği, muzey işi sahəsində sistemli islahatların aparılması Azərbaycanda yeni olan “muzey turizmi” anlayışının inkişafına böyük kömək olacaq. Məhz muzey turizminin inkişafı ölkəmizdə muzeylərin nəinki incəsənət sahəsində böyük rol oynadığını göstərəcək, eyni zamanda turizmin və asudə vaxtın səmərəli keçməsinə əsas baza olacaq. Muzeylərimiz daha oturub gözləməli deyil ki insanlar muzey qarşısında növbə ilə dayansın, artıq muzeylərin rolu çoxlu sayda auriyani cəlb etməkdən ibarət olmalıdır. Bunun üçün muzeylər

məhz savadlı kadrların- muzeyşünas, turizm, menecment, marketing, İT üzrə təhsilli gənc kadrların yığılmasına başlamalıdır.

Eyni zamanda muzeylər əlaqələrini genişləndirmək üçün yerli turizm şirkətləri, brend və şəbəkə otellərlə, təhsil ocaqları ilə, xarici muzeylərlə əməkdaşlıq əlaqələri qurmalı və yeni təcrübələr qazanmalıdır. Bunun üçün muzeylərimiz beynəlxalq təcrübədən irəli gələn aşağıdakı bəzi tipləri nəzərdən keçirməlidir:

- Pulsuz WiFi-a qoşulma xidməti;
- Muzey ərazisində kiçik kafe və restoranın olması;
- Muzeydə nümayiş olunan eksponatlardan ibarət olan kiçik suvenirlerin satışını həyata keçirən butikin olması;
- Nəqliyyat əlaqəsi (yaxın ərazilərdə merto, avtobus dayanacaqlarının olması);
- Küçələrdə, metro və avtobuslarda muzey haqqında reklam plakatlarının olması.

Yuxarıda sadalananlardan başqa bir çox marketing, menecment, mədəni və turizm strategiyaları da vardır ki onları da həyata keçirməklə geniş yerli və beynəlxalq autoriya axınına nail olmaq olar.

MUSEUMS AS TOURISM OBJECT: MAIN PROBLEMS AND PERSPECTIVES

Sabina Babayeva
Azerbaijan Tourism and Management University

Culture has become a key factor in the competition among cities to attract visitors, and an important part of the service-based economy. As the demand for cultural tourism has grown, museums have become important partners in the tourist industry, and greater emphasis is now being placed on their leisure function.

Museums are engaging families, youth, young adults, and members of ethnic and cultural groups, as well as their core audiences. They work with the tourist industry in a number of ways: by launching cooperative ventures with other cultural institutions, leisure venues and districts, and

by supporting local festivals. From the economic viewpoint, museums are cultural products which attract tourists. The most successful museums offer a range of experiences that appeal to diverse audience segments and reflect the varying needs of visitors. To engage and build a brand image that will reinforce a consumer disposition to visit.

Museums have historically been seen as cultural institutions whose prime function is education and learning. However, as society has changed, the economic role of museums has become more important. More museums are aware of their potential to add value to their community by attracting cultural tourists. As the demand for cultural tourism has grown, museums have become key partners in the cultural tourism industry, and greater emphasis is now being placed on their leisure function.

No single marketing and planning formula is applicable to all museums, but every museum can benefit from one or another facet of marketing and strategy:

- Some museums, notably science and children's museums, may not have collections; nevertheless, like other museums, they provide unique educational experiences that encourage discovery and learning.
- The use of media facilitates the museum-going experience of visitors. Digital media, including video guides, podcasts, discussion groups, and blogs, appeal to young people in particular. The use of electronic media has vivified museum exhibitions.
- Museum Web sites reach vast audiences and serve to inform, educate, and encourage online visitors to participate in museum life.
- Museums increasingly offer evening programs for young adults, weekends for families, and festivals for whole communities.
- Museums have expanded their services to include comfortable seating, a range of shops, dining facilities, and gardens.

VAN GOGH MUSEUM

Casper van Vlokhoven
Embassy of the Kingdom of the Netherlands

In 2014 almost 14 million international travelers visited the Netherlands. Tourism and recreation provide income for more than 50,000 tourism and recreation-related companies in the Netherlands and generates tens of billions of euros every year. The sector also provides almost 400,000 jobs, making it one of the largest employers in the Netherlands. For such a small country, the Netherlands boasts a great deal of diversity: coasts, cities and countryside; architecture and art; history and culture; hot-spots and heritage. By clustering these offerings in a professional manner, it enables specific markets and visitors to choose the facet of Holland best-suited to their particular travel needs and experience. This is due, in no small measure, to the fact that Dutch people generally have a reputation for being welcoming and open-minded. The Dutch have always been successful at creating value out of globalization due to its open society, international mindset and ability with languages.

Another factor is the international reputation and appeal of Amsterdam, which exerts a considerable pull on foreign visitors. It is not just known for its liberal policies and party scene, it also hosts an incredible amount of historical sites and museums. One of them is the newly renovated Vincent van Gogh Museum which, despite its limited space, attracted almost 2 million visitors last year. Since his death, 125 years ago, Van Gogh appears to be more relevant than ever. It is the example of how a modern museum is able to attract a wide variety of visitors by being innovative and doing a lot more than just showing paintings. People, young and old and from all over the world are shown in many different ways how Van Gogh is still an incredible source of inspiration. There is much attention for his remarkable and sometimes tormented personal life and his rich correspondence in which he showed a great intellectual interest not just for painting. Alongside the legacy of Vincent van Gogh's instantly recognizable impressionist works the museum for example provides opportunities to track the artist's development and compare his paintings to works by other artists from the 19th century

– those who inspired him and those who drew inspiration from him. The museum is also home to exceptional research facilities that add true depth to the knowledge about Van Gogh’s style of working, as well as showing visitors an insider look at the conservation work that goes on.

VAN QOQ MUZEYİ

Casper van Vlokhoven
Niderland Krallığı Bakıdakı Səfirliyi

2014-cü ildə Niderlandın təxminən 14 milyon turisti olmuşdur. Niderlandda turizm sahəsindən 50,000 turizm şirkəti və istirahət-əyləncə məkanları üçün gəlir əldə olunur və hər ildə 10 milyard avro büdcə formalaşdırılır. Sektorda həmçinin 400,000 iş yeri təmin edilir. Kiçik ölkə olmasına baxmayaraq, orada sahillər, şəhərlər və kəndlər var, memarlıq və incənət inkişaf edir və tarix və mədəniyyət və irs mövcuddur. Hollandlar açıq cəmiyyətə əsaslanaraq, qlobalizasiyadan qaynaqlanaraq beynəlxalq fikirlərin və beynəlxalq dillərin mərkəzi olması əsasında dəyərlər yaratmağa müvəffəq olmuşdur.

Daha bir mühüm amil odur ki, Niderlandın beynəlxalq aləmdə olan reputasiyası xarici qonaqların diqqətini özünə cəlb edir. Liberal siyasət və partiya səhnəsindən savayı, Niderlandın əhəmiyyətli tarixi yerləri və muzeyləri vardır. Onlardan biri yenicə abadlaşdırılmış Van Qoq Muzeyidir ki, limitli yerinin olmasına baxmayaraq, keçən il 2 milyon ziyarətçisi var idi. Van Qoq Muzeyi müasir muzey modelidir ki, o, yalnız rəsmlərin sərgilənməsi ilə kifayətlənməyib, innovativliyi ilə çoxlu sayda ziyarətçilərin diqqətini cəlb etməyə nail olmuşdur. Van Qoqun hələ də ilham mənbəyi olmasını müxtəlif yollarla bütün dünyaya göstərməyi bacarır. Muzeydə həmçinin Van Qoqun yazı üslubu haqqında biliklərə həqiqi dərin mənə verən müstəsna araşdırma imkanları üçün uyğun bir məkan olmaqla yanaşı, konservasiya işləri ilə ziyarətçiləri daha yaxından tanış etmə şansını təqdim edir.

İŞĞAL ALTINDA OLAN MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASI İSTİQAMƏTİNDƏ TƏDBİRLƏR

Aysel Məmmədalyeva
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

XX əsrin sonlarında Qarabağın işğalı ilə Ermənistan tərəfindən həmin ərazilərdəki mədəni irsimiz məqsədyönlü şəkildə məhv edilmişdir. Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində mədəni irsin qorunmasının əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək, bu sahədə beynəlxalq və milli təcrübənin təhlil edilməsi tədqiqat işimizin əsas məqsədidir.

Rəsmi məlumatlara əsasən Qarabağın işğalına qədər Azərbaycan regionda 8 dünya, 166 ölkə və 588 yerli əhəmiyyətli abidə qeydə almışdır. İşğaldan sonrakı dövrdə Ermənistan Qarabağda mədəni irsin məhv edilməsi və saxtalaşdırılması istiqamətində ciddi işlər görmüşdür. Ermənistanın ərazidə apardığı siyasətin bir sıra səbəbləri vardır. Belə ki, Qarabağda mədəni irsin məhvi ilə ilk növbədə ərazinin Azərbaycana məxsusluğuna dair bütün izlər silinir. Digər tərəfdən ərazidəki mədəni irs nümunələrinə “müdaxilə olunaraq” onlar erməni abidələri adı altında saxtalaşdırılır. Bununla da Ermənistan Qarabağa XIX əsrdə gəldiyinə dair böyük tarixi gerçəkliyi ortadan qaldırmağa nail olmağa çalışır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistanın işğal altındakı ərazilərimizdə mədəni irsimizin məhvinə və saxtalaşdırmasına dair fəaliyyəti beynəlxalq hüquqa tamamilə ziddir. 1954-ci ildə hərbi münaqişələr zamanı mədəni dəyərlərin qorunması haqqında qəbul olunmuş Haaqa və YUNESKO-nun “Ümumdünya mədəni və təbii irsin qorunması haqqında” konvensiyalarında məsələ ətraflı şəkildə hüquqi qiymət verilmişdir. Haaqa konvensiyasında hərbi münaqişələr zamanı mədəni dəyərlərin qorunması, arxitektura, incəsənət, tarixi abidələr, arxeoloji qazıntılar kimi daşınan və daşınmaz mədəni dəyərlərin müdafiə edilməsi hər bir dövlətin qarşısında vəzifə olaraq qoyulmuşdur.

Azərbaycan Respublikası beynəlxalq hüququ əsas tutaraq Ermənistanın mədəni irsimizə yönəlmiş terrorçu siyasətinə qarşı həm regional, həm də beynəlxalq təşkilatlarda dəfələrlə məsələnin müzakirə olunması və

müvafiq tədbirlərin görülməsini tələb etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının tələbi ilə ATƏT bir neçə dəfə işğal olunmuş ərazilərdə vəziyyəti araşdırmaq üçün regiona missiyalar təşkil etmişdir. Ermənistan KİV-lərində məsələyə dair vaxtaşırı yerləşdirilmiş məlumatlar, peyk çəkilişləri və beynəlxalq təşkilatların ərazilərdə müşahidə aparan missiyanın hesabatları nəticəsində məlum olmuşdur ki, Qarabağda mədəni irs tamamilə məhv edilərək saxtalaşdırılır. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi bütün bu mənbələr əsasında mədəni irsin vəziyyəti barədə hesabat hazırlayaraq YUNESKO-ya təqdim etmişdir.

Bütün bu məsələləri nəzərə alaraq qeyd edə bilərik ki, Azərbaycan Respublikası işğal altındakı ərazilərimizdə mədəni irsin qorunması istiqamətində apardığı siyasət planlı və məqsədyönlü şəkildə olmalıdır. Məsələ hər bir zaman beynəlxalq ictimaiyyətin diqqət mərkəzində saxlanılmalıdır. Ermənistanın mədəni irssimizə yönəlmiş qanunsuz əməllərinə qarşı beynəlxalq təşkilatlarda hüquqi qiymətin verilməsinə və bununlada bütün bu cinayətlərin dayandırılmasına nail olmalıyıq.

MEASURES TO PROTECT CULTURAL HERITAGE IN THE OCCUPIED TERRITORIES

Aysel Mammadaliyeva
Azerbaijan State University of Culture and Arts

As a result of the military aggression of Armenia against Azerbaijan in the years 1991-1994, the Karabakh, Autonomous Region of Azerbaijan and 7 adjacent regions came under occupation. Armenian aggressors have brutally destroyed the cultural masterpieces that form the cultural heritage of Azerbaijan in the occupied territories. The purpose of our work is to determine the main directions and aspects of how to protect the cultural heritage of Azerbaijan and analyzing national and international experience.

The policy that is implemented in occupied territories has several particular reasons. Every single monument that proves the territory's belonging to Azerbaijan is destroyed. On other hand, the cultural heritage

of Azerbaijan is being falsified under name of Armenian monuments. Therefore Armenia is making effort to eliminate or remove the historical fact from the world that they have come to Karabakh first time when it was nineteenth century.

In addition “Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict” has given legal assessment for this issue in 1954. As a result the vandalism carrying out by Armenia in order to destroy and falsify the cultural heritage of Azerbaijan are completely contrary to the mentioned documents of International law.

In turn, Azerbaijan is steadily requesting the issue which is terrorism against Cultural heritage of people of Azerbaijan to be raised and taken measured in international and regional organizations based on international law.

The Republic of Azerbaijan needs to implement planned and purposeful the policy which is aimed to protect Cultural Heritage in occupied territories. The issue should be kept in focus of international community. We must achieve the goal that Armenia is given legal assessment by international organizations and stop Armenia’s all the crimes against Azerbaijan.

KƏLAĞAYI

Səbinə Həsənzadə
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

Azərbaycanın mərkəzi hissəsində Basqal adlı mənzərəli bir yer var. Bu yer cazibədar landşaftı, tərəvətli meyvələri və səmimi qonaqpərvərliyi ilə turistlər üçün cəlbedici bir məkana çevrilmişdir. Hərçənd, Basqal bunlardan əlavə, kəlağayı adlanan - müxtəlif növ ipək baş yaylıqlarını da təklif edir.

Qısa bir zamanda, ipəkdən hazırlanan kəlağayı, ənənəvi olaraq Azərbaycan qızlarının və qadınlarının başlarını və çiyinlərini örtən bir baş geyiminə çevrildi. Kəlağayının gözəliyinə əlavə olaraq, ipəyin özəl xüsusiyyətləri - yayda sərin, qışda isə isti saxlamaq imkanı - isti günəşdən və soyuq küləkdən qoruyur. İpəyin başqa bir xüsusiyyətdə var - o təmizlik mənbəyidir, çünki ağcaqanadlar və milçəklər onun üstünə qona bilmirlər.

KELAGHAYI

Sabina Hasanzade
Azerbaijan State University of Culture and Arts

There is a picturesque place in the central part of Azerbaijan called Baskal. Breathtaking landscapes, succulent fruit and warm hospitality make it an attractive place for tourists. However, there is also something more that Baskal has to offer – silk headscarves called kelagayi.

Originally made from silk brought along the Silk Road, kelagayis soon became the traditional headscarf covering the heads and shoulders of Azerbaijani girls and women. It added to their beauty and silk's amazing qualities – it is cool in summer and warm in winter - protected them from the hot sun and cold wind. Silk has another quality – it's hygienic and no flies and mosquitoes can rest on silk.

İSMAYILLI RAYONUNDA QAFQAZ ALBANİYASI DÖVRÜNƏ AİD MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASI VƏ TƏBLİĞİ

Ülviyyə Hüseynova
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

Orta əsrlər Qafqaz Albaniyasının yerləşdiyi ərazilərdən biri olan İsmayilli rayonunda həmin dövrə aid bir sıra qala tipli abidələr dövrümüzə qədər gəlib çatmışdır. Azərbaycanın maddi mədəni irsi olan və İsmayilli rayonu ərazisində yerləşən Qafqaz Albaniyasının dövrünə aid Talıstan kəndindəki Cavanşir qalası, Xanəgah kəndindəki Qız qalası, Qalacıq kəndindəki Qasımqala, Lahic qəsəbəsindəki Girdiman qalası, Basqalda – Niyal Qalası, Basqal və Sulut kəndləri arasındakı Fit qalası dövlət tərəfindən qorunmağa və möhkəmləndirilməyə ehtiyac duyar.

Bundan əlavə İsmayilli rayonu Azərbaycanın mədəni irsini dünyada təbliğ etmək üçün bir sıra qədim milli sənətkarlıq növlərinin, nadir və gözəl flora və faunanın məskənidir. Xüsusilə, Basqal rayonunda qədim zamanlardan mövcud olan kəlağayı istehsalını, Qalacıq kəndində şabalıd

meşələrini, Lahıçda misgərlik nümunələrinin istehsalını, İvanovka kəndinin özünəməxsus kənd təsərrüfatı mallarının istehsalını qeyd etmək olar. Burada yaşayan çoxsaylı kiçik etnik qruplar Azərbaycanın multikulturalizmin mərkəzlərindən biri olmasını bir daha təstiqləyir və öz mədəniyyətlərinin zənginliyi ilə bu əraziləri gələcəkdə turizm mərkəzi kimi tanıtmaya imkan verir.

Tədqiqat işinin əsas məqsədi İsmayıllı rayonu ərazisində yerləşən abidələrin qorunması və möhkəmləndirilməsini həyata keçirmək, həmçinin zəngin təbiətə malik olan kəndlərdə mədəni turizmi inkişaf etdirmək yollarını araşdırmaqdır.

Dünya təcrübəsinə əsaslanaraq bu ərazilərdə mədəni turizmin inkişafı üçün kompleks şəkili ekskursiya turlarının təşkil edilməsi və milli üslubda olan tematik otel və restoranların açılması ən önəmli məsələdir. Bundan əlavə turistlərin cəlb edilməsi üçün ilk növbədə onları keyfiyyətli turizm xidmətləri və savadlı personal ilə təmin etmək vacibdir.

Yuxarıda sadalanan məsələləri nəzərə alaraq bir nəticəyə gələ bilərik ki, İsmayıllı rayonunda mədəni turizmin inkişafı üçün zəngin maddi mənbələrdən yararlanmaq məqsədə uyğundur. Tariximizi öyrənməkdə və dünyaya tanıtmada böyük roluna biləcək mədəni irsin zaman keçdikcə məhv olmaması üçün ardıcıl fəaliyyət planını tərtib etmək gərəkdir.

PRESERVATION AND PROMOTION OF THE CULTURAL HERITAGE OF ISMAILLI DISTRICT FOR THE PERIOD OF CAUCASIAN ALBANIA

Ulviyyə Hüseynova
Azerbaijan State University of Culture and Arts

Ismailli like all the northern lands of Azerbaijan was part of the Albanian state in the 4th century B.C. Ismailli is one of the cultural centers of Azerbaijan. A number of settlements, especially Lahydj and Başgal settlements, Ivanovka, Galadjyg, Talystan and Diyarly villages are notable for their ancient history and special beauty. Ismailli district has a number of ancient historical monuments of the Albanian period: Cavanshir tower

in Talystan village, Maiden tower in Khanagah, Gasimkhan fortress in Galadjyg, Girdiman tower in Lahydj, Niyal tower in Basgal and Fitdag tower in Sulut village. All these buildings should be protect and preserve by government.

Moreover flora and fauna of Ismayilli district is the richest. In the area of Ismayilli, there are forced traditions of peoples - applied art. Carpet weaving is reserved in villages of Galajig. Lahydj has reputation on weapon production and copper toreutic dishes. Basgal – the motherland of ornament kalaghai (handscarf). In the area expect for Azeri peoples, there live representatives of other peoples and ethnic groups: Lesgins, Russians (Molokans), Jews, descendents of ancient albanians - khapits. That is why Azerbaijan is now recognized as one of the main centers of multiculturalism. All these ethnic groups kept their long-standing traditions and cultures. Hospitality and amiability of habitants, beauties of local places can help to develop tourism industry.

The purpose of this report is to explain how government can use historical monuments to attract a sufficient number of tourists. Furthermore the paper will explain main reasons why conservation of these buildings is important for the country.

Studies have consistently shown that cultural heritage travellers stay longer and spend more money than other kinds of travellers. A good cultural heritage tourism improves the quality of life for residents as well as serving visitors. With the increasing unification of the hotel architecture, chain restaurants, street furniture and others, communities need to preserve local identity and at the same time meet the expectations of tourists in terms of quality and standards.

In conclusion, to succeed, cultural tourism in the Ismaili region must be planned and managed to improve the quality of life of the residents and to protect the local, natural and cultural environment. It is possible to integrate a leisure development with a valuable part of our natural.

LATVIAN CULTURAL AND HISTORICAL HERITAGE AND ITS PROMOTION TO YOUNG PEOPLE IN THE FIELD OF TOURISM

Gints Aksiks
SIA "Travel agency SPARE" and SIA "Spare Sport", Latvia

In the whole world, most known thing is the Latvian culture. Latvia may be truly proud of its rich musical life. Singing nation – this is how the Latvians often are named. Museums and art galleries offers a diverse and rich cultural and historical heritage for visitors. 2014 Riga was the European capital of culture. The same year was held also the world's biggest choir music festival - World Choir Games, annually we have opera festivals and the most popular music festival in the Baltic region – Positivus. Such large-scale and great venues significantly increase the tourist flow in Latvia. Various cultural and historical heritage exploration possibilities allow diverse age groups to find the most relevant for them. To attract the young audience and arouse their interest, there is done a lot in digitalisation and new forms of information distribution – municipalities, museums and cultural venues have made mobile applications, ensured information in digital form, organised extraordinary and exciting events like games, shows and performances. There is not only information about cultural and historical heritage distribution to youth, young people's activities makes new tourism products, which attracts both locals and tourists from all around the world.

LATVİYANIN MƏDƏNİ-TARİXİ İRSİ VƏ TURİZM VASİTƏSİLƏ ONUN GƏNCLƏR ARASINDA TƏBLİĞİ

Gints Aksiks
Sia Spare "Travel" Və Sia Spare Sport Agentliyi, Latviya

Latviya mədəniyyəti bütün dünyada məşhurdur. Latviya zəngin musiqi irsinə malikdir. Hətta, Latviya xalqını çox zaman musiqili xalq adlandırırlar. Ziyarətçilərin ən zəngin mədəni və tarixi irs nümunələri ilə

tanışlığı muzeylərdən və incəsənət qalereyalarından başlayır. Qeyd edək ki, 2014-cü ildə Rıqa Avropa Mədəniyyət Paytaxtı elan olunmuşdu. Həmin ildə həmçinin dünyanın ən iri xor musiqi festivalı olan - World Choir Games keçirilmişdi. Biz hər il opera festivalları və Pribaltika regionunda ən tanınmış musiqi festivalı olan Positivus-u keçiririk. Latviya ölkəsinə turizm axınının artması məhz belə böyük miqyaslı və möhtəşəm tədbirlərin keçirilməsi ilə əlaqədardır. Mədəni və tarixi irsi araşdırma imkanları müxtəlif yaş qruplarına özlərinə müvafiq olan sahə ilə məşğul olmaq imkanı verir. Gəncləri mədəni irsin araşdırılmasına cəlb etmək, eləcə də, onlarda maraq yaratmaq məqsədilə rəqəmsallaşdırmada çox yeniliklər edilib, belə ki, məlumat yayılmasının yeni formaları düşünüülüb, bələdiyyələr, muzeylər və bəzi məkanlarda mobil tətbiqetmələr uyğunlaşdırılıb, məlumat rəqəmsal formaya salınıb, qeyri-adi və həyəcan doğuran hadisələri oyunlar, şoular və performanslar şəklində təqdim edilib. Latviyada gənclər mədəni-tarixi irs sahəsində yeni turizm məhsulu yaratmaqla, dünya və yerli turistlərin marağını cəlb edə bilir.

FƏXRİ XİYABANDA YERLƏŞƏN MEMORIAL ABİDƏLƏR

Günəl Seyidəhmədli
Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

Yaxın keçmişimizə nəzər salsaq, XIX-XX əsrlərdə Azərbaycanda yaşayıb-yaratmış, bir çoxu bizim müasirlərimiz olmuş, cəmiyyətimizə bəşər hədiyyəsi olan insanlar, haqq dərgahına qovuşduqdan sonra dövlət tərəfindən onların əksəriyyətinə abidələr qoyulmuş, xatirələri əbədiləşdirilmişdir.

Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 27 avqust 1948-ci il 680 nömrəli sərəncamı ilə Bakının dağlıq hissəsində yerləşən, Yasamal rayonu ərazisində Fəxri xiyaban yaradılmışdır. Sərəncamın birinci bəndində ümumi dəyəri 180 min rubl olan Fəxri xiyabanın tikintisinə 1948-ci ildə başlanılmasını, bura Azərbaycanın elm və mədəniyyətinin görkəmli nümayəndələrinin on ikisininin məzarının köçürülməsi, və eləcə də işlərin 1949-cu ilin birinci yarısında yekunlaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

Elə həmin ildən etibarən Fəxri xiyabanın tikintisinə başlanılmışdır. Sərəncama əlavə olunmuş siyahıya əsasən məzarları Fəxri xiyabana köçürülməli və qəbirüstü abidələri qoyulmalı olan görkəmli ədəbiyyat və mədəniyyət xadimləri aşağıdakılardır: Cəlil Məmmədquluzadə, Əbdürrəhim bəy Hakverdiyev, Nəcəf bəy Vəzirov, Həsən bəy Zərdabi, Hüseyn Ərəblinski, Süleyman Sani Axundov, Əli Nəzmi, Cabbar Qaryağdı oğlu, Rüstəm Mustafayev, Əzim Əzimzadə və Hüseynqulu Sarabski.

Qısa müddətdən sonra Azərbaycanın görkəmli heykəltəraş-larının işləri Fəxri Xiyabanda görünməyə başladı. Memorial abidələrin qoyulması işinə böyük diqqət ayrıldı və bura Azərbaycan heykəltəraşlıq tarixində böyük rol oynayan tişə ustaları, Cəlal Qaryağdı, Ömər Eldarov, Elmira Hüseynova, Əhməd Salikov, Albert Mustafayev, Tokay Məmmədov və s. kimi sənətkarlar cəlb olundular. Bundan sonra Fəxri xiyabanda ucaldılan hər bir abidə özündə təkcə memorial abidə xarakteri deyil, eyni zamanda park heykəlləri xarakterini də daşımağa başladı. Burada ucaldılan hər memorial abidə bir sənət əsəridir. Bu səbəbdən buranı ziyarət edən hər bir kəs, bu məkanın sehrinə düşərək, qərribə bir huzur hissiylə baş- başa qalır. Yaranan bu aura nəinki bura ziyarət məqsədi ilə gələn insanları, hətta turistləri və şəhərimizin qonaqlarını özünə cəlb edir.

Ömər Eldarovun yaradıcılığında, yaratdığı memorial abidələr sırasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin abidəsi xüsusi və təkrarolunmaz yer tutur.

2004–cü ildə Ömər Eldarov Fəxri Xiyabanda Heydər Əliyevin memorial abidəsini hazırlayır. Abidənin memarı Rasim Əliyevdir. Bu abidə memarlıq və heykəltəraşlıq baxımından tam şəkildə bir-birini tamamlayır və bir memarlıq kompleksi təşkil edir. Burada landşaft memarlığından istifadə olunmuşdur. Alman memarlarının hazırladığı təpə heykəlin arxasında duraraq həm funksional, həm fon, həm də estetik xarakter daşımaqla, heykəlin oxunmasında xüsusi rol oynayır. 3 metr hündürlüyündə olan, qranitdən hazırlanmış bu heykəl əzəmətlə ayaqüstündə dayanmışdır. İtibaxışlı, zəhmli, iradəli, hökmlü, anında qərar verən, ciddi rəhbər... İş prosesində hamı onu bu cür tanıyırdı. Amma o həm də genişqəlblı, diqqətçil, söhbətçil və yaradıcı insan idi. Ömər Eldarov bu əsərdə Heydər Əliyevin bütün bu keyfiyyətlərini xarakterizə etməyə müvəffəq olmuşdur. Müəllif obrazı ayaqüstə, qürurlu, sərt, ciddi təsvir etməklə ona tənənəlilik

vermişdir. Sanki Ümummilli liderimiz Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnini dinləyir. Obrazda statiklik müşahidə olunsa da burada gizli bir dinamika vardır. Bütün bu ciddi keyfiyyətləri özündə birləşdirən obraz həm də gülümsəyir. Heykəltaraş bu nüansı verməklə, Heydər Əliyevin həyatdan köçməsinə baxmayaraq, onun ayağa qaldırdığı Azərbaycan xalqının hər daim inkişaf etməsinə və müstəqilliyinə olan arxayınçılığını təcəssüm etdirməklə, obraza mənəvi rahatlıq bəxş etmişdir.

90-cı illərdən bu yana yaradıcılıqlarının inkişaf mərhələsi bu dövrə təsadüf edən Azərbaycanın digər Natiq Əliyev, Zeynalabdin İsgəndərov, Cəlil Qaryağdı, Xanlar Əhmədov, Namiq Dadaşov və s. kimi tişə ustaları Fəxri xiyabanda bir sıra görkəmli şəxsiyyətlərə memorial abidələr ucaltmış və özlərini heykəltəraşlığın bu janrında uğurla sınaqdan keçirmişlər.

MEMORIAL MONUMENTS IN THE ALLEY OF HONOUR

Gunel Seyidahmadli
Azerbaijan State University of Culture and Arts

Looking back at the recent past, the memories of some prominent people were perpetuated after their death and monuments have been erected to many of them. Vast majority of them lived in XIX and XX centuries, some were our contemporaries.

The Alley of Honour, was established in Yasamal district, a mountainous part of Baku, upon Order 680 of August 27, 1948 of Ministers Soviet of Azerbaijan SSR. In the first paragraph of the Order, it was aimed to start the construction of the cemetery (180 thousand rubles of total cost) in the year 1948, as well as, to transfer the graves of the 12 prominent representatives of science and culture of Azerbaijan, to this new place. It was also noted to complete the construction works in the first half of 1949.

The same year construction of The Alley of Honour started. According to the list enclosed to the Order, graves of outstanding figures of literature and culture, Jalil Mammadguluzadeh, Abdurrahim bek Hagverdiyev, Najaf bek Vazirov, Hasan bek Zardabi, Huseyn Arablinsky, Suleiman Sani Akhundov, Ali Nazmi, Jabbar Garyagdy, Rustam Mustafayev, Azim

Azimzadeh and Huseyngulu Sarabsky had to be moved to The Alley of Honour and gravestones set to them.

A short time later, the works of the outstanding Azerbaijani sculptors began to appear in the Alley of Honour. Great attention was paid to the erection of memorials and the masters who played a big role in the history of sculpture of Azerbaijan, such as, Jalal Garyaghdy, Omar Eldarov, Elmira Husseinova, Ahmed Salikov, Albert Mustafayev, Tokay Mamedov and others, were involved. After that, each monument erected in the Alley, should not only be considered as a memorial, because they also carry a character of park statues. All of the memorials erected in this Cemetery are masterpieces. Therefore, anyone who visits the Alley of Honour, falls under the spell of this magic place and stays “tete-a-tete” with the strange serenity. This atmosphere attracts not only the people who come with the purpose to visit this place, but also, tourists and guests to our city. Among the creative work and memorial monuments created by Omar Eldarov, the monument of Heydar Aliyev, the President of Azerbaijan Republic has its own special and unique place.

Omar Eldarov raised the memorial monument of Heydar Aliyev in The Alley of Honour in the year 2004. The architect of the monument is Rasim Aliyev. This architectural complex fully complements each other in terms of architecture and sculpture. Landscape architecture is also used here. The hill, designed by German architects, has a functional, background and aesthetic nature, which plays a big role in visibility of the statue. 3 meter high, the granite statue stands majestically on feet. Sharp-eyed, commanding, strong-willed, authoritative, serious leader - in working process, everyone identified him like this. But, he also was an open-hearted, attentive, conversable and creative person. Omer Eldarov succeeded in characterizing all of these qualities of Heydar Aliyev in his artwork. Omer Eldarov gave it a triumph by depicting the image as standing on feet, proud, tough and serious. As if the Nationwide leader of Azerbaijan Republic listens to the National Anthem. There is a hidden dynamics in this image, even if we only capture static character at first. The image that combined all of these serious qualities, is also smiling. The sculptor depicted a strong belief in the independence and development of Azerbaijan and its people on this image, which gives a moral convenience

to the character, although he - Heydar Aliyev is not with us today.

Since the 90s, famous sculptors of the time - Natig Aliyev, Zeynalabdin Isganderov, Jalil Garyaghdly, Khanlar Ahmedov, Namik Dadashov and other masters, erected some memorials to the famous personalities of Azerbaijan in The Alley of Honour and successfully carried out the tasks of this genre.

AZERBAIJAN BY ARABIAN EYE

Saleh Ahmed Al-Taheri
Yemen

Azerbaijan by Arabian Eye is the first Arabian youtube channel which shows the beauty of Azerbaijan and there culture and traditions and hospitality to the Arab society. They also have a facbook and instagram page. They found Azerbaijan as there second home so for that they wanted to share it with others by posting videos in the youtube channel and pictures in instagram ,the idea for creating such a channel was in 2015 by Saleh Altahery and a group of Arabian students.

ƏRƏBLƏRİN GÖZÜ İLƏ AZƏRBAYCAN

Saleh Ahmed Al-Taheri
Yəmən

“Azerbaijan by Arabian Eye”- Ərəblərin Gözü ilə Azərbaycan ilk youtube ərəb kanalıdır. Kanalda Azərbaycanın mədəniyyəti, ənənələrinin gözəlliyi, xalqının qonaqpərvərliyi Ərəb ictimaiyyətinə xüsusi bir şəkildə təqdim olunur. Kanalın həmçinin Facebook və Instagram sosial şəbəkələrində səhifələri yaradılıb. Bizlər Azərbaycanı ikinci doğma vətənimiz hesab etdiyimizdən, youtube kanalında videolar yerləşdirir və şəkillər yükləyirik. Belə bir kanalın yaradılması ideyası 2015-ci ildə Yəməndən olan tələbə Saleh Altahery və digər ərəblərdən ibarət bir qrupa məxsusdur.

MƏDƏNİ İRSİN TƏBLİĞİNDƏ BÜLBÜLÜN MEMORIAL MUZEYİNİN ROLU

Fərqanə Cabbarova
Bülbülün Memorial Muzeyi, Azərbaycan

Muzeylər ən qədim zamandan müasir dövrdək tariximizin, mədəniyyətimizin inkişaf yolunu əks etdirir, mədəni irsin qorunmasında və təbliğində əvəzsiz rol oynayır. Milli və ümumbəşəri mədəniyyətlərin tarixi keçmişi dərk etmək, onun qədim yaddaş salnaməsini qoruyub saxlamaq, yaşatmaq və gələcək nəsillərə çatdırmaq hazırda muzeylərin qarşısında duran başlıca və öndə duran vəzifələrdən biridir.

Azərbaycan KP MK-nın, Respublika Nazirlər Sovetinin 16 iyun 1976-cı il, №223 qərarı ilə 10 iyun 1982-ci ildə Bakı şəhərində Azərbaycan professional vokal sənətinin banisi, SSRİ Xalq artisti, Stalin Mükafatı laureatı, ictimai xadim, professor Bülbülün Memorial Muzeyi açılmışdır. Zəngin Bülbül irsinin əvəzsiz tədqiqatçısı, Bülbülün xanımı, uzun illər Bülbülün Memorial Muzeyinə rəhbərlik edən Adelaida xanım Məmmədova Bülbül irsini mühafizə etməklə, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin təbliği sahəsində təqdirəlayiq xidmətlər göstərmişdir. Onun fədakar səyləri nəticəsində hal-hazırda muzeydə sənətkarın ömür yolunu, yaradıcı, pedaqoji, elmi və ictimai fəaliyyətini işıqlandıran 8000-dən çox eksponat qorunub saxlanır.

Qədim tarixi köklərə malik Azərbaycan xalq musiqisi, xalq mahnıları, Azərbaycan muğamlarını məhz Bülbül yüksək zirvəyə ucaltmış və onun əməyi nəticəsində Azərbaycan musiqi folkloru toplanıb, işlənərək gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanmışdır.

1932-ci ildə Bülbülün yaratdığı Elmi-Tədqiqat Musiqi Kabineti xalq musiqisi xəzinəsinin gələcək nəsillərə çatdırılması məqsədini daşıyırdı. Kabinetdə görkəmli xalq sənətkarlarının ifası fonovaliklərə yazılır, həmçinin, Azərbaycanın rayonlarına musiqi folklorunun toplanması üçün ekspedisiyalar təşkil olunurdu. Günümüzdə gəlib çatan 500 adda Azərbaycan xalq mahnı və rəqslərindən ibarət məcmuələri, 250 çap vərəqi həcmində toplanan şifahi materialların - xalq nağılları, əfsanə, dastan, qəzəllərin, aşıq musiqi yaradıcılığı nümunələri məhz onun əməyinin, Azərbaycan mədəniyyətinə olan sevgisinin bəhrəsidir.

Muzeyin əsas fondunda mühafizə olunan Bülbülün imzası olan sənədlər, məruzələr, elmi məqalələr, əlyazmalar muzey əməkdaşları tərəfindən araşdırılaraq geniş təbliğ edilir. Bülbül irsinin təbliğatçıları mədəni-maarif fəaliyyəti ilə məşğul olur, sərgilər keçirir, mühazirələr və müzakirələr aparır, mədəni-kütləvi tədbirlər həyata keçirirlər.

Bülbülün Memorial Muzeyi mədəni irsi layiqincə təbliğ edən elmi-tədqiqat müəssisəsinə çevrilmişdir. Muzey bundan sonra da Bülbülün yaradıcılığının, Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğ edilməsində və yeni nəsillərin estetik tərbiyəsinin inkişafında böyük xidmətlər göstərəcəkdir.

THE ROLE OF BULBUL'S MEMORIAL MUSEUM IN THE PROMOTION OF THE CULTURAL HERITAGE

Fargana Jabbarova
Bulbul's Memorial Museum, Azerbaijan

Museums have reflected the development way of our history and culture and played unreplaceable role in the preservation and promotion of the cultural heritage from very ancient times to the modern era. Currently the main and essential duties of the museums are understanding the past of the national and international cultures, preserving their ancient memorials, keeping them alive and passing them to the future generations.

With the Decision No223 adopted on June 16, 1976 by the Central Committee of the Azerbaijan Communist Party, the Council of Ministers of the Republic, the Memorial Museum of People's Artist of USSR, Stalin Award laureate, public figure, professor Bulbul has been established in Baku city on June 10, 1982. The unreplaceable researcher of the rich Bulbul heritage, Bulbul's wife Adelaida Mammadova who led Bulbul's Memorial Museum has made praiseworthy contributions in the promotion of Azerbaijani music culture by preserving Bulbul's heritage. At the present time, as a result of her devoted efforts, more than 8000 exhibits are preserved in the museum that set light to the singer's life road, creative, pedagogic, scientific and public activity.

The Azerbaijani folk music and folk songs, Azerbaijani mughams of ancient historical roots have been glorified by Bulbul and thanks to his labour, Azerbaijani music folklore has been gathered, arranged and preserved for the future generations.

The Scientific Research Music Cabinet established by Bulbul in 1932, was focused on conveying folk music treasure to the future generations. The performances of the eminent artists were recorded and the expeditions to the regions of Azerbaijan with the purpose of gathering music folklore have been arranged by the Cabinet. Extant almanacs consisted of 500 Azerbaijani folk songs and dances, oral materials gathered in the capacity of 250 print papers - folk tales, myths, eposes, ghazals, ashug music creativity samples are the fruits of his labour and love to Azerbaijani culture.

The documents with Bulbul's signature, lectures, scientific articles, handwritings preserved in the main fund of the museum, are being studied and promoted by the museum personels. The promoters of the Bulbul heritage engage in cultural and educational activities, hold exhibitions, lead lectures and discussions, and host mass cultural events.

Bulbul's Memorial Museum has been transformed into the scientific research institution that decently promotes the cultural heritage. The museum will continue to serve the promotion of Bulbul's creativity and the Azerbaijani culture, along with the aesthetic upbringing of the new generations.

İSVEÇ AZƏRBAYCANLILARI KONQRESİ

Günay Nəzərli
Malmö Universiteti, İsveç

İsveç Krallığının sahəsi 173.732 kvadrat metrdir. Həmin ərazi bizim eradan əvvəl 6-cı əsrdə, Daş Dövründə salınmışdır və şəhər kimi 1252-ci ildə Birger Jarl tərəfindən kəşf edilmişdir. Paytaxtı və ən böyük şəhəri 1523-cü ildən bəri Stokholmdur.

İsveç Azərbaycanlıları Konqresi 2010-cu ildə yarananda 15 təşkilatı birləşdirmişdir. Bu konqresin əsas məqsədi lobbiçilik yaratmaq və

insanlara köməklik göstərməkdir. 2012-ci ildə İsveç parlamenti ilə görüş keçirilib və Yaşıl partiyanın rəhbəri Mehman Kaplan ilk dəfə Qarabağ və Xocalı soyqırımını məsələsini müzakirəyə çıxarmışdır. Həmin iclasda Emil Mirzəyev və Elyar Məhərrəmov iştirak etmişdir. Hazırda rəhbərlik 28 təşkilatdan ibarətdir və 8 nəfər böyük İsveç Partiyasının üzvləridir və partiyalarda iştirak edirlər. İsveç Azərbaycanlıları Konqresi İsveçdə aktiv fəaliyyət göstərməyi və orada yaşayan Azərbaycanlıların səsini bütün dünyaya duyura bilməyi qarşılarına məqsəd qoymuşdur.

CONGRESS OF AZERBAIJAN IN SWEDEN

Gunay Nazarli
Malmö Universiteti, Sweden

Kingdom of Sweden the land area is 173,732 square miles. The area has been settled since the Stone Age, in the 6th millennium BC, and was founded as a city in 1252 by Birger Jarl. The capital and largest city is Stockholm, it has been the capital since 1523.

When it was first established in 2010, Swedish-Azerbaijani Congress united within 15 organizations. The major goal of this Congress was to create a strong lobby and help Azerbaijani people living there. In 2012 the meeting was held with the Swedish Parliament and it was then for first time when Karabakh and Khojali genocide were discussed by the leader of “Green” party Mehman Kaplan. Emil Mirzayev (The Chairman of the Congress) and Elyar Meherremov also participated in that meeting. As for now, the Administrative Body of Congress consists of 28 organizations, 8 members of which are also members of the great Swedish party and take an active participation in the life of the party. The Swedish-Azerbaijani Congress believes that it is important to be actively involved in political life of Sweden to empower the voice of Azerbaijani people.

ƏSHABI-KƏHF - TURİZMİN İNKİŞAFINDA ROLU

Zərifə Məmmədova
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

Azərbaycan qədim tarixə və mədəniyyətə malik olan bir diyardır. Bunu ölkəmizin müxtəlif guşələrində olan qədim və çoxsaylı mədəniyyət abidələri də sübut edir. Xalqımızın tarixini, mədəniyyətini özündə əks etdirən Bakıda İçərişəhər, Şəki Xan sarayı, İsmayılı rayonu ərazisində yerləşən Cavanşir qalası, Şabran rayonu yaxınlığında Çıraqqala, Goranboy rayonu ərazisindəki Gülüstan qalası və s. mədəni irsimizin inkişafında hal-hazırkı dövrdə də öz aktuallığını qoruyub saxlamaqdadır.

Qədim insan məskəni olan AZIX mağarası kimi yerlərdən biri də Naxçıvan şəhəri yaxınlığında olan İlandağ və Nəhəcir dağı arasında yerləşən Əshabi-Kəhf mağarasıdır. Bu mağara da təbii coğrafi baxımdan ilk insan məskənlərindən biridir. Vaxtilə bu mağarada hər cür hava şəraitindən qorunmaq mümkün olmuşdur. Bu mağara dini nöqteyi-nəzərdən ziyarətəgah olsa da, cəmiyyətin ayrı-ayrı təbəqələrindən olan insanların buraya gəlməsi turizmin inkişafı ilə yanaşı, ünsiyyət mədəniyyətinin yaranmasına da təkan verir.

Əshabi-Kəhfdə turizmin inkişafını daha da gücləndirmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin tapşırığı ilə Əshabi-Kəhfdə abadlıq-bərpa işləri aparılmış, ziyarətə gələnlər üçün yüksək səviyyədə şərait yaradılmış, mağara yaxınlığında məscid tikilmiş, yol çəkilmiş, məlumat lövhəsi qoyulmuşdur. Yaradılmış bütün bu şərait bura turist axınını daha da gücləndirmişdir.

Hal-hazırda Əshabi-Kəhf Azərbaycanın tanınmış turizm obyektlərindən birinə çevrilmişdir. Buranı ilin hansı fəsli olur-olsun yerli turistlərlə yanaşı əcnəbilər də ziyarət edir.

2007-ci ildə ikinci dəfə aparılmış abadlıq işlərindən sonra memarlıq üslubu ilə fərqlənən Qonaq evi, Bələdçi otağı və müxtəlif hədiyyələr mağazaları kimi tikililərin artması turizmin inkişafına daha da müsbət təsirini göstərir.

Belə nəticəyə gələ bilərik ki, mütəmadi olaraq buraya məktəblilərin və tələbələrin ekskursiyaları təşkil edilərsə, həm milli-mənəvi dəyərlərimizin öyrənilməsi, həm də qədim tarixə malik diyarımız haqqında məlumatların daha geniş toplumlara yayılmasında böyük rolu olar.

THE ROLE OF THE ASHABI-KAHF IN THE TOURISM DEVELOPMENT

Zarifa Mammadova
Azerbaijan State University of Culture and Arts, Azerbaijan

Azerbaijan was rich of architectural pieces one of branches of folk art along with works of fine art since ancient times. Maiden tower and Shirvanshahs palace in Baku, Momina Xatun and Yusif ibn Kuseyr mausoleums, created by architect Acami in Nakhichevan, Natavan's home, pictures on walls of Shaki khan palace and other patterns are rare pearls of architecture.

The place of pilgrimage is in the natural cave, between the Ilandagh and Nahajir mountain at about 12 km distance from Nakhchivan. It has the meaning "the cave possessers" in Arabic. The 9th-27th sentences of the chapter "al-kahf" of the "Gurani-Karim" deal with the adventure of seven young people, who ran away from those, who trusted not in God but another thing (Tamlikha, Barnush, Sarnush, Maksilma, Maslina, Sazanush, Kaftantush (Shepherd) and their devoted dog by name Gitmir who awoke after sleeping over 300 years. The event existed in "Gurani-Karim" found its relation with the stories of some changes about the "Ashabi-Kahf" situated in Nakhchivan. For long years, according to the wrong thought existing in some literatures, the event was related with the Christianity and even the cave place named in "Gurani-Karim" was expected to be either in the Lesser Asia or in the territory of Palestin and even in other countries of the world.

All nation leader of Azerbaijan Heydar Aliyev respected the beliefs, religion of our nation and took care of the holy places even from the soviet times. This care is continued up to our independence day. In 1998 he has signed a decree on reconstruction and restoration of "Ashabi-Kahf", which is an evidence for his care to our religion and history. Today, the historical monument and worship place of "Ashabi-Kahf" is reconstructed; there has been built a mosque, the road is laid and everything was performed for the good and proper conditions of pilgrims. In this site the main focus of attention is - the history of "Ashabi-Kahf".

We believe that we shall repeatedly return to the issues similar to "Ashabi-Kahf", to the one, which takes a slave closer to his God. The places like "Ashabi-Kahf" will also have the researches from all over the world together with multitude of pilgrims.

Məsləhət Şurası:

AMEA-nın müxbir üzvü Vəli Əliyev
AMEA-nın müxbir üzvü Cəfər Qiyasi
Prof.Dr. Qafar Cəbiyev
Prof.Dr. Luigi Scrinzi (İtaliya)
Prof.Dr. Kübra Əliyeva
Prof.Dr. Minəxanım Təkləli-Nuriyeva
Prof.Dr. Şikar Qasımov
Dr. Fariz Xəlilli
Ahmet Aytaç (Türkiyə)
Məleykə Hüseynova
Arzu Soltan
Gülşən Hüseynova
Teymur Nəcəfzadə
Məmməd Rəhimov

Təşkilat Komitəsi:

Cəfər Mənsimi
Şölə Bayramova
Aidə Məlikova
Vuqar Quliyev
Valeh Cəfərov
Gəray Məmmədov
Aynur Binnətova
Rəfael Cəlilov
Zibeydə Bayramova
Şahin Sarıyev

Hazırlayan / Edited by
Dr. Fariz Xəlilli

Elmi redaktoru / Scientific redaction
Prof.Dr. Qafar Cəbiyev

Tərcümə / Translation
Şölə Bayramova

Dizayner / Designer
İntiqam Məhəmmədli

Ünvan / Address

MİRAS Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyi
MIRAS Social Organization in Support of Studying of Cultural Heritage

AZ 0618, Ağsu rayonu, Gəgəli kəndi

+994 12 408 92 25

+994 50 876 40 43

e-mail: miraspresscenter@gmail.com

www.miras.az

Copyright MIRAS ©

Bütün hüquqlar qorunur. Kitabdakı materiallardan yalnız

MİRAS Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyinin icazəsi ilə istifadə edilə bilər.

All rights reserved. Use of materials from this book is possible only with permission of

MIRAS Social Organization in Support of Studying of Cultural Heritage.

GƏNCLƏRİN II BEYNƏLXALQ MƏDƏNİ İRS VƏ TURİZM FORUMU

01-02 fevral 2016
Bakı, Azərbaycan

2nd INTERNATIONAL YOUTH FORUM OF CULTURAL HERITAGE AND TOURISM

1-2 February 2016
Baku, Azerbaijan

BAKU-2015